

Török Ákos

Ketten nyolcért

CARNEVAL

A karnevál eksztatikus állapot: halál és újjászületés. Az élet maszkosságának, látványként való mindennapi létezésünknek megélése, a maszkok élethazugságainak önálló életre engedése. Igazság és megtisztulás. Duda Éva koreográfiájában ezt az egyszerre elfogadó-megváltó és kinevető létállapotot – visszatérő keretjátékukban – Gulyás Anna és Tuza Tamás tudja többször is felmutatni.

Mindenekelőtt nem lehet szó nélkül hagyni azt a tudatos szakmai munkát, amely a Közép-Európa Táncszínházban már évek óta folyik, és – másrésztől – azt a folyamatot, amelyben a MU Terminálban felkészített táncosok évről évre beépülnek a kortárs tánc hazai derékhádjába. A fiatal táncosoknak már azért sem nagy váltás a KET-be kerülés, mert a két „intézmény” alapkoncepciója hasonló: különféle koreográfusok kezei között, különféle stílusoknak és rendezői habitusnak kiteve fejlődnek, alakulnak a tagok. Az őket ért (Gergye Krisztián, Pataky Klára, Virág Melinda és még mások fémjelezte) koreográfusi hatások mellett és ellenére a mozgásos alapstílusban talán Hámor József különös erejű, helyenként már-már túl artisztikus feszeségéből „hozzák el” a legtöbbet.

A *Carneval* írásos felvezetője „elrajzolt játékcirkuszt”, maszkokat, kavalkádot, emberi és állati figurákat ígér. Duda Éva koreográfiájában a karneválhoz lényegileg tartozó, véget nem érő élethömpölygés helyett a jelenetekre szabdalás nyilvánvalóan könnyített menet, amit ráadásul nem is igen tud kellőképpen pozicionálni a darab. Néhány figura, néhány maszk, egy-két történet felvillan ugyan, de minden, ami karneváli, az összehúzott függönyök előtt megjelenő két clown-szerű figurából indul ki, és beléjük is tér vissza.

Az előadás – kereten kívüli – legerősebb részei talán azok, amelyekben két fiú egy önmagát helyenként teljesen elhagyó lány akarátát kissé show-szerűen, de világos és szemléletes ügyességgel saját akarata alá hajlítja. Ezekben a jelenetekben a megmutatott maszkok sokkal inkább közelítenek a valósághoz, a hétköznapi mocskosságokhoz, mint a kerettörténet két figurája esetében, akik kezdetben egymásra figyelő testvérpár, szerelmesek, konferansziépár, végül pedig maszkos bábok mozgatóiként állnak a mindennapok konkrétságán kívül, abban az egyre kevésbé felismerhető köztes létállapotban, amelyet karneválnak szokás nevezni.

Köncz Zsuzsa felvétele

Kiss Róbert, Major László
és Katonka Zoltán

Gulyás Anna megejtő,
szépséges gyöngédség-
gel segíti, öleli a testi

szerelemben járatlan kis társát. Érzékeny koreográfusi döntés emeli ki őket a többiek közül, akik – részben a véletlen, részben a Hámor-féle iskola miatt – szinte zavaróan hasonlítanak egymásra (elsősorban a fiúk). Az ellentét Tuza Tamás gyermeki, pirosposztag arcra, csak lassan férfiasodó alkata, illetve feszes mozgása között önmagában is izgalmas: a magát megmutatni vágyó nagykamasz első ügyetlen próbálkozásainak színpadi felmutatására predesztinálja őt; ehhez most igazi, anyáson gondoskodó nőt is kapott maga mellé. Gulyás Anna egy év alatt nem csupán nőként vált éretté, de színészi képességei is pallérozódtak, vagy talán mostanában kezdik őket a koreográfusok kiaknázni.

A karnevál figyelmeztetés a lét alapvető rejtőzködésére, egyben élethazugságaink kinevetése és végül a maszk levétele. Mindezt az előadáson csak ketten teszik meg. De ez nem az előadóknak, hanem a koreográfia kiegyensúlyozatlanságának róható fel: Duda Éva két táncossal hozta létre azt, amit nyolccal ígért.

CARNEVAL (Merlin Színház)

Jelmez: Béres Mónika. **Zene:** Kunert Péter. **Fény, hang:** Fogarasi Zoltán. **Díszlet, koreográfia:** Duda Éva. **Szereplők:** Asztalos Dóra, Gulyás Anna, Hargitai Mariann, Kiss Róbert, Katonka Zoltán, Major László, Palcsó Nóra, Tuza Tamás.